

גיליון מס' 468 פרשת תזריע
תשפ"ב שנה עשירית

נידב לז"נ רבינו מרן שמריה חיים יוסף
בן מרן יעקב ישראל זצ"ל יה"ר שימליץ
טוב בעד כלל ישראל ובפרט להבחור
מאיר יוסף בן חיה אסתר לזיווג טוב
והגן בקרוב ממש

דברי שי"ח

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ח קניבסקי זצוק"ל

גליון זה נתנדב לכבוד מרן
שר התורה הגה"ק רבי שמריהו
יוסף חיים בן הגה"ק רבי יעקב
ישראל זי"ע ועכ"י ונשמתו ימליץ
טוב בעד כלל ישראל ובפרט
להרב דר' יוסף דוב בן מלכה
לברנה"ג ולברכה והצלחה
ולאריכות ימים ושנים טובים

זענוני הפרשה

בכל מילה יש חשש פיקוח נפש
וביום השמיני ימול בשר ערלתו (י"ב ג')

סיפר חתן רבינו, הגר"ש שטינמן שליט"א:
לפני כארבעים שנה התלוויתי למורי חמי בשבת, בדרכו לברית מילה שערך הגאון רבי יצחק זילברשטין שליט"א (לבנו הג"ר אריה), בדרך פגשנו
בהגה"צ רבי משה טיקוצנסקי זצ"ל, משיגח דשיבת סלבודקא, שגם הוא חזר מאותו השמחה. הוא בירך את רבינו לשלום ולאחר מכן אמר:
יש לי שאלה ברמב"ם שאני מתקשה בה. בהלכות מילה (סוף פ"א) הוא פוסק, אין מלין אלא וולד שאין בו שום חולי, שסכנת נפשות דוחה את
הכל ואפשר למול לאחר זמן ואי אפשר להחזיר נפש אחת מישראל לעולם עכ"ל.

ותמוה, וכי צריך הלכה מיוחדת וטעם מיוחד במילה כדי להגיד שפקוח נפש דוחה כל התורה, והלא כל אחד יודע שכך הדין בכל נושא ומצוה,
ומה חידש כאן בכלל? ענה לו רבינו מיד: בכל קיום ברית מילה לתינוק בין שמונת ימים, יש קצת סכנה, ובכל זאת מלים! אם כן אפשר לחשוב
שבמצות מילה לא קיים הכלל של פיקוח נפש דוחה הכל, ולזה מחדש הרמב"ם שאם זה וולד עם חולי שאז זה סכנת נפשות, אין מלים! והוצרך
לומר הטעם, מפני שאפשר למול לאחר זמן, בלאו הכי לא גרע מכל מילה שיש בה קצת סכנה, ואפילו הכי מלין אותו לשמונת ימים, ושמו
הגה"צ רבי משה זצ"ל והודה לו על התשובה.

ועל פי זה ביאר רבינו את הגמרא (גיטין נ"ז ב') פ' ע'ל'ק' ה'ר'ג'נ'ו כ'ל ה'י'ום (תהלים מ"ד כ"ג) - זה מילה. וכי מילה נחשב שנהרגים על קדושת ה'
והרי אדרבה, כשיש חשש סכנה אין מלים, אלא שבכל מילה יש קצת סכנה ולא נמנעים מלקיים את המצוה בגלל זה.

ידוע ומפורסם, שבמשך שנים רבות כל זמן שהיה בכוחו, היה רבינו נוסע לכל ברית שהוזמן לשמש בה כסנדק. פעמים שהיה יוצא השכם בבוקר
לתפרח שבדרום, ממשיך לירושלים ומשם לערי הצפון. באחד הפעמים שאל אותו חמיו פוסק הדור מרן הגר"ש אלישיב זצוק"ל, מדוע הוא
מטריח עצמו כל כך, וכי לא חס על זמנו, וכי לא מוטב לשבת באותו זמן וללמוד במנוחה? ענה לו רבינו שלמד כן מרבו מרן החזון איש זצוק"ל,
שלא היה מסרב לסנדקאות ואפילו בעיר אחרת אף שארך הנסיעה וכו' שעות רבות, ואמנם בחייו לא היו כ"כ הרבה בריתות, אבל הוא לא רוצה
להפסיד המצוה. אחרי זמן אמר רבינו לאחד מתלמידיו בפשיטות: אין אצלי שום ביטול תורה בדרכים, שאפשר ללמוד מהספר וגם בעל פה
וממילא חבל להפסיד את מצות הסנדקאות.

תולדותיהם של צדיקים - מעשים טובים

ארכיון ומאגר 'דברי שי"ח' שולף שני תמונות נדירות שלא
פורסמו עד הנה. שניהם מלפני למעלה משלושים שנה.
בראשון נראה מרן הגר"ח זצוק"ל בוחן כיתת תלמידים בתלמוד
תורה ברכת יעקב בפתח תקוה, תלמוד תורה זה היה קרוב מאוד
לליבו של מרן ושל אביו זצ"ל, ובאחד הפעמים כשהזדמן לתלמוד
תורה הוא נכנס לבקר ולעמוד על ידיעת התלמידים מקרוב.
בתמונה השניה נראה מרן זצ"ל משוחח בנעימות עם הגאון הרב
עוזר זצוק"ל ראש ישיבת לומז'ה, תוך כדי שהוא אוזן בשקית
הטלית, כשהוא בדרכו לסנדקאות.

נשמח לקבל מקוראנו היקרים עוד תמונות ישנות וכן נדירות.

החובות - כשמו כן הוא סדר לימוד חובותיו היומיים של רבינו זצוק"ל
סדר יומו הגדול בלימוד העיון וכתבת ספריו והשבת תשובותיו ועול
הציבור שנושא על שכמו למען הרבות אהבת וחשקת התורה, (מלווה
בעשרות תמונות צבעוניות).

מהדורה מיוחדת לע"נ שר התורה הגר"ח קניבסקי זצוק"ל
(בכריכה רכה)

ניתן להזמין דרך המערכת במס' 053-3145900

התקבל סבסוד מיוחד לזיכוי הרבים. המחיר בסך: 5 ₪ בלבד
מוקדי הפצה מרכזיים החל משבוע הבא
בחנויות גל פז בבני ברק ובירושלים

עובדות והנהגות מתלמידי
רבינו וכן הספדים מיוחדים
מגדולי ישראל שנאמרו בימי
השבעה מובאים השבוע
"ב'קובץ גליונות"
ניתן לרוכשו במוקדי הפצה
ברחבי הארץ וכן לקבלו
בכתובת מייל:

k.gilyonot@gmail.com

להצטרפות לרשימת מקבלי הגליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: divreysiach+subscribe@googlegroups.com
ניתן לתרום ולהקדיש ע"ג הגליון לע"נ, לרפואה ולהצלחה וכד', נשמח לקבל עובדות, הנהגות, ושו"ת מרבינו.

עמרת צו"ה

במדור זה נביא אי"ה מכתבי ורשימות תלמידים
כפי שקבלו ושמעו מרבינו במשך השנים

ביאור "בריות טובות"

בעש"ק פר' מצורע תשס"ח שאלתי את רבינו מרן שר התורה הגר"ח קניבסקי זיע"א, אודות נוסח ברכת האילנות: "בא"י אמ"ה שלא חיסר בעולמו כלום וברא בו בריות טובות" וכו', (ס' רכ"ו א) מהו ביאור המילים 'בריות טובות', והשיב דהכונה 'בריות יפים', ושאלתי האם הכוונה לאנשים והשיב: כן, ושאלתי מה השייכות לברכת האילנות, והשיב שחז"ל כללו את הכל בברכה זו, כלומר שהברכה היא על יופי הבריאה בכללותה. עכ"ד.

(מאת הרב אברהם ישעי' פרידליס)

...

ראינו צורך לעורר שרבינו הקדוש זיע"א הקפיד לכתוב את שם משפחתו עם 'י' אחת וכך ראוי גם כן שיכתבו-קניבסקי

בתודה-ובברכה "שיקוצו מהרה שוכני עפר"

משפ' כהן

...

יחד עם כל בית ישראל, הוכינו בהלם, כאשר נשמע הקול, כי שר התורה נתעלה לגנזי מרומים.

פגשתי בו לראשונה לפני 36 שנה, לא יודע אם נהגתי כהוגן, הייתי אז בחור צעיר, אך כך היה מעשה.

ר' רפאל הלפרין הוציא אז את סדרת ספריו 'אטלס עץ חיים' בהם פירט את תולדותיהם של חכמי ישראל לדורותיהם, ר' רפאל עשה טריק שיווקי ופרסם בעיתונות עמוד שלם עם פירוט של 36 לשונות של רש"י במרחבי התורה, בצירוף מראי מקום לכל אחד מהם היכן לשון זה מוזכר ברש"י, ר' רפאל ציין במודעה כי לא השתמש במחשב (שאז עוד היה מוצר נדיר) ושעל פי זכרונו, כל 36 המשפטים הללו מופיעים רק פעם אחת בכל פירושו של רש"י.

המבצע היה, שכל מי שישלח לו מכתב בדואר או פקס ויציין אפילו אחד מכל 36 הלשונות הללו שמופיעה פעם נוספת בפירושו של רש"י מעבר לאותם מראי מקום שציין, יקבל את הסט 'אטלס עץ חיים' במתנה.

למדתי אז בישיבה קטנה 'היכל אברהם אלימלך' בשכונת רמת אהרן בבני ברק, ראיתי את הפרסום הנ"ל וחשקה נפשי לזכות במתנה הזאת, אך איך בודקים את כל המראי מקומות הנ"ל אם יש להם מקביל נוסף? עלה במוחי בן ה-15 רעיון שובבני, לנסות לשאול את מי שהיה ידוע כבר אז, כמי שכל התורה מונחת אצלו כבקופסא.

תלשתי את העמוד של הפרסום, קיפלתי והכנסתי לכיס, ביררתי מתי מסיימים את הסדר ב'כולל חזון איש', המתנתי בצהרים מחוץ לכולל, ליבי הלם בחוזקה, פחדתי שמא יקפיד עלי על שאני כביכול בוחן אותו, וכשיצא מרן הגר"ח מהכולל, בעצמו, ללא שום גבאים כמובן (היה אז בן 56) ניגשתי אליו כשבידי העמוד המקופל של הפרסום ושאלתי בהיסוס: היכן מופיע לשון זה וזה ברש"י?, מיד ענה: קידושין כד עמוד א', המשכתי עוד אחד ועוד אחד, והרב עונה ללא שניה של מחשבה, ואז שאלתי היכן כותב רש"י 'מצאתי בספר הערוך?', מיד ענה: שבת יג עמוד ב. כך המשכתי עד שסיימתי את כל ה-36 שאלות.

הרב ענה בסבלנות בלי שהיה נראה עליו שום שינוי בתווי פניו ותוך כדי, גם קיבלתי בטחון עצמי והעזתי לשאול: 'וכל הלשונות הללו מופיעים רק פעם אחת ברש"י בכל מרחבי פירושו?'

כמדומני שהוא הרהר רגע כמימרא וענה: 'מצאתי בספר הערוך מופיע גם במשנה באבות, אך לא כולם מסכימים עם העובדה שהפירוש על מסכת אבות הוא של רש"י'.

אז, במבט של נער, הייתי נפעם מגאונותו, כיום במבט לאחור אני מבין כי מעל יובל שנות לימוד ללא היסח הדעת מניב את התוצאה הזו, כיום, אני יותר מתפעל מהמידות טובות וטוב הלב והעין טובה שנהג בבחור צעיר שבא כביכול לבחון אותו והוא עונה בסבלנות כל כך מרובה ללא שום סימן של קוצר רוח.

ישראל אהרן קלצקין

...

בילדותי (לפני כ-30 שנה) לאחר הלימודים בתלמוד תורה תורת אמת לפני חג הפורים נכנסתי למרן זצוק"ל ושאלתי אותו: "אנחנו גרים בבני ברק ועומדים לנסוע לירושלים לשושן פורים, האם אנו מחוייבים שם בקריאת מגילה?".

מרן הראה עצמו כמתקשה בקושיא חזקה ואמר לי: שאלה טובה מאד... מה יהיה הדין?? צריך לבדוק.

הוא ניגש לארון הספרים ועשה עצמו כמעייין בספר למצוא תשובה לקושיא ואז התיישב והראה לי בספר מה הדין.

חזרתי לביתי מלא בהתפעלות ואמרת לאבי שהרב אמר שזו קושיא חזקה מאד ולא ידע תשובה ורק לאחר שעיין בספרים הוא מצא את התשובה. שאל אותי אבי באיזה ספר עיין ואני ענית לו שהיה כתוב על הספר 'שונה הלכות'.

רק לאחר שגדלתי הבנתי שהשאלה הייתה פשוטה למדי והספר שעיין בו היה הספר שכתב בעצמו ומרן ברוב חכמתו השאיר בי את התחושה שעד היום זכורה לי כתענוג שהביא אותי לשאול אותו שוב שאלות רבות.

(נפתלי ה.)

...

סיפר לי אברך בכולל על אחד החברים שהיו לו שני ילדים, ואח"כ עברו כמה שנים ולא היו לו ילדים. והגיע לבית מרן זצוק"ל לבקש ממנו לזכות לעוד ילדים, אמר לו מרן זצוק"ל, כבר קיימת מצות פרו ורבו. וחזר ואמר למרן זצוק"ל, אני רוצה לזכות לקיים גם לפי בית שמאי. ומרן זצוק"ל אמר לו להתפלל. ושאל למרן, באיזה קטע להתפלל, ענה לו מרן זצוק"ל ביקום פורקן. והחבר סיפר אח"כ על עצמו שאכן הוא לא הקפיד לומר בשבתות יקום פורקן, שכמעט לא היה אומר זאת. וקיבל על עצמו להתחזק באמירת יקום פורקן, ולפני כמה חודשים נולדו לו תאומות.

(הרב אליעזר קרביץ)